

Võitleb elu eest

et suurt pidu ta ei taha, rahagi polnud selle jaoks.

„Ja siis pakuti Tolikule tööd Ameerikas. Aga tema, kes on väga kodune inimene ja kellele meeldis just Rahvusoperis olla, ei ole üldse selline, kes üksi lähaks kaugele ja veel võõra partneriga tantsima. See tekitas talle kohe stressi. Ta ütles, et läheb Ameerikasse ainult selleks, et me saaksime abielluda. Ma olin nõus: davai, teeme siis! Aga võimalikult ruttu, muidu mõtlen veel ümber,“ naerab Marika.

Marika heidab pilgu Anatolile. Ta on kindel, et mees kindlasti kuuleb ja mäletab seda lugu.

Anatolil on silmad pärani lahti, justkui kuulataks.

Nad registreerisid oma abielu 2. augustil 2012. aastal, järgmisel päeval oli laulatus Toompeal Aleksander Nevski katedraalis. Aasta hiljem sündis tütar Sofia, kolm aastat hiljem poeg Simon.

„Kui tüdarta jäin ootama, oli mul lavastuses „Manon“ peahooroll, jäin kohe koju. Ei saa tantsida sellist rolli, kui oled lapseootel. Kui poega ootas, olin veel viiendal kuulgi laval.“

Anatolist sai pühendunud pereisa, kes sõitis teatrisse alati viimasel hetkel, sest tahtis lastega võimalikult palju koos olla. Pärast etendust ei läinud teatris isegi duši alla, vaid kiirustas kohe koju ja pesi alles seal.

„Anatoli oleks kas või viit last tahtnud. Ta ütles ikka, et annab jumal lapse, annab ka leiva. Tema jaoks oli oluline, et lastel oleks ema ja isa, ta ei mõistnud, kuidas saab lahku minna, kui on peres lapsed.“

Marika on mõelnud, et Anatoli suur kiindumus laste ja pere vastu võib tulla tema enda lapsepõlvest. Anatoli isa oli surres vaid 33aastane, pianistist ema kasvas kolm last üksi üles.

Sellest ajast on Marika alati imetlenud oma abikaasat: „Kui ta tuli lavale, siis alati mõtlesin, et mul on ikka nii ilus mees! Ürgmees.“

Marika peab Anatoli üheks tähelepanuväärseimaks rolliks nimiosa lavastuses „Modigliani - needud kunstnik“, mille Toomas Edur just Anatoli jaoks lavastas. Üks kriitik kirjutas hiljem, et just selle rolliga tantsis Anatoli end maailma parimikku. Rolli eest sai Anatoli ka ERGO teatripreemia.

Ürgne olemus kajastus ka nende elus, sest suviti elas kogu pere met-

sas telgis, peamiselt Vormsil ja Hiiu- maal. Telk oli kõrge ja kahetoaline, väliköögi ja muu eluks vajalikuga.

Enne abiellumist käis Anatoli balletitantsijast venna Vladimiriga telkimas ja tegeles pühendunult fotograafiaga.

„Ta võis istuda terve päev, et oodata mingit looma. Kui lapsed tulid, oli seda võimatu jätkata,“ meenutab Marika. „Kui ma olin üheksandat kuud rase, olime Vormsil. Kõik ütlesid, et loll, mine tagasi linna. Aga mul olid kõik käsiraamatud kaasas, et kui peaks sünnitama, siis saame hakkama.“

Koroonakevade algus oli perele justkui õnnistuseks - nad luusisid koos lastega läbi peaaegu kõik Tallinna ümbruse metsad. Veeretasid end lumistest nõlvadest alla ja jälgisid linde. Suveks kolisid taas metsa telki.

„Lastega looduses olla on kõige kergem üldse - mida teha linnas suvel lastega?“

Mullune suvi oli esimene, kui Anatoli enam metsa ei pääsenud.

Koroonahaiguse tüsistus

Möödunud aasta veebruaris haigestusid paljud Rahvusoperi balletitrupist koroonasse, teiste hulgas ka Anatoli. Tal oli kaks nädalat kõrge palavik, üle 39.

„Ta tahtis ainult vaikuses ja pimeduses olla, lapsed seda muidugi ei lasknud,“ kirjeldab Marika, kellel koos lastega õnnestus haigusest pääseda.

Kui Anatoli aprilli lõpus tagasi teatrisse tööle läks, kurtis ta silmanägemise ähmastumist.

„See on kindlasti magamatus ja väsimus, sest lapsed on meil väga aktiivsed tegelased,“ pakkus Marika.

Anatolile tegi muret ka ootamatult kehvaks muutunud koordinatsioon.

„Jälle pakkusin, et oleme ju nii kaua lavalt eemal olnud, tõenäoliselt sellest. Vorm ju kaobki kiiresti. Kuigi ma ei otseselt ei süvenenud tema kurtmisse, oli see minu jaoks häirekell - Anatoli pole kunagi elus kurtunud. Mitte kunagi ta ei kaeba! Isegi jalatraumast ei räägi, kuigi ma näen, et tal on kodus jääkott jalal. Aga nüüd ta rääkis!“

Mais, pärast „Alice imedemaal“ etendust rääkis Anatoli, et tantsides oli tal kogu aeg tunne, et ta kukub pikali. Pea käib ringi.

„Ja siis ta võttis äkki haiguslehe - mulle ütle mata. Sain aru, et nüüd on midagi väga valesti. Ta pole kunagi olnud haiguslehel. Modigliani tantsis kõhugripiga, pauside ajal lamas kulisside vahel pikali.“

Arstid vaatasid Anatoli üle, vere rõhk küll kõikus suurelt, kuid midagi erilist ei järeldatud.

Anatoli kurtis, et näeb uduselt ning Marika hakkas abikaasat jälgima.

Ta märkas, kuidas mees kal-

FOTO HARRI ROSPU

lab klaasi vett, aga ikka läheb mööda. Märkas, kuidas mehe vasak käsi tõmbus kramplikult kõhule. Kas see võib insult olla?

„Küsisin, et kas ise paned käe sinna. Aga ei, käsi ise läheb nii. Sain aru, et midagi on väga valesti.“

Ühel kevadpäeval läks Anatoli lastega jalutama ja Marika nägi aknast, et abikaasa, poiss õlgadel istumas, tütar käekõrval, vaarub mööda tänavat, nagu oleks maani purjus.

„Ta ei taarunud isegi siis, kui ta oli alkoholi joonud,“ teab Marika, kelle jaoks oli see märk, et nüüd on asi tõsine. Kiirabi viis Anatoli Ida-Tallinna keskhaiglasse (ITKH), kuid kolm päeva hiljem saadeti mees koju.

„Ma ei saa aru, miks selline otus - ma ju näen, et temaga on kõik väga valesti,“ küsis Marika arstilt. Ja sai vastuseks: „Teie jääge oma balleti juurde, mina olen siin töötanud üle 20 aasta. Võin teile kinnitada, et teie abikaasa on terve.“

Marika süda ütles midagi muud ja ka usaldus arstide suhtes lõi kõi-

kuma. Koju Anatoli sellises seisus jääda ei saanud, ja uuesti ITKHsse sattuda samuti ei tahtnud. Nad mõtlesid välja plaani, kuidas pääseda Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse.

Anatoli ja Marika läksid Mustamäe metsa ja kutsusid kiirabi sinna.

„Aga kui kuulsime, et kiirabi viib Anatoli ikkagi tagasi samasse haiglasse ja sama arsti juurde, hakkasime nutma. Sel korral pandi Anatolile epilepsia diagnoos. Imestasin, et kuidas nüüd äkki ei olegi terve,“ räägib Marika.

Kuid meditsiin osutus tema abikaasa puhul siiski jõuetuks. Anatoli ei rääkinud enam, ei saanud liigutada. Ravi polnud, sest polnud täit kindlust diagnoosi suhtes.

„Tolik alguses nuttis väga palju. Kui näitasin pilte, mida me lastega tegime, siis ta hakkas kurbusest nutma, et ei saa ise seda kõike kaasa teha. Ma ei kujuta ette, mida ta üle elab.“

Viimaseks piisaks kahtluse ja umbusu karikasse sai seljaüdiiproovi kaotamine.

„Ootasime tulemust poolteist nädalat, see oli meile väga raske aeg. Aga teel laborisse oli proov kaduma läinud, taheti teha uus. Keeldusime. Meid oli koheldud ääretult halvasti, hakkasime ravi mujalt otsima.“

Anatoli öde elab Itaalias ja nii leitigi Udine haiglast neuroloog Gian Luigi Gigli, kes on varem sarnaste sümptomitega haigete elu päästnud eksperimentaalse dieettraviga.

Dr Gigli palus saata iga päev Anatolist videoid, kuni palus mehe nende haiglasse tuua.

2021. aasta 23. juulil jõudis Anatoli Udine haiglasse. Uuringute järel tuli diagnoos - harvaesinev prioonitõbi ehk Creutzfeldti-Jakobi tõbi ehk spastiline pseudosklerooos. Arstid ütlesid, et järgmised kuus kuud on kriitilised. Pole kindlat tõestust, et haigus võib olla COVID-19 tüsistus, kuid seda dr Gigli siiski oletab.

„Algus oli väga raske,“ räägib Marika. „Olin totaalset magamata, hoidsin teda kinni, et ta ei kukuks voodist välja. Nägin tema näos palju hirmu, ma ei kujutanud ette, et mu pisarad võiksid kunagi lõppeda. Mõni päev võis tervenisti minna nii, et rahustasin teda, sest ta nägi hallutsinatsioone. Näiteks